

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

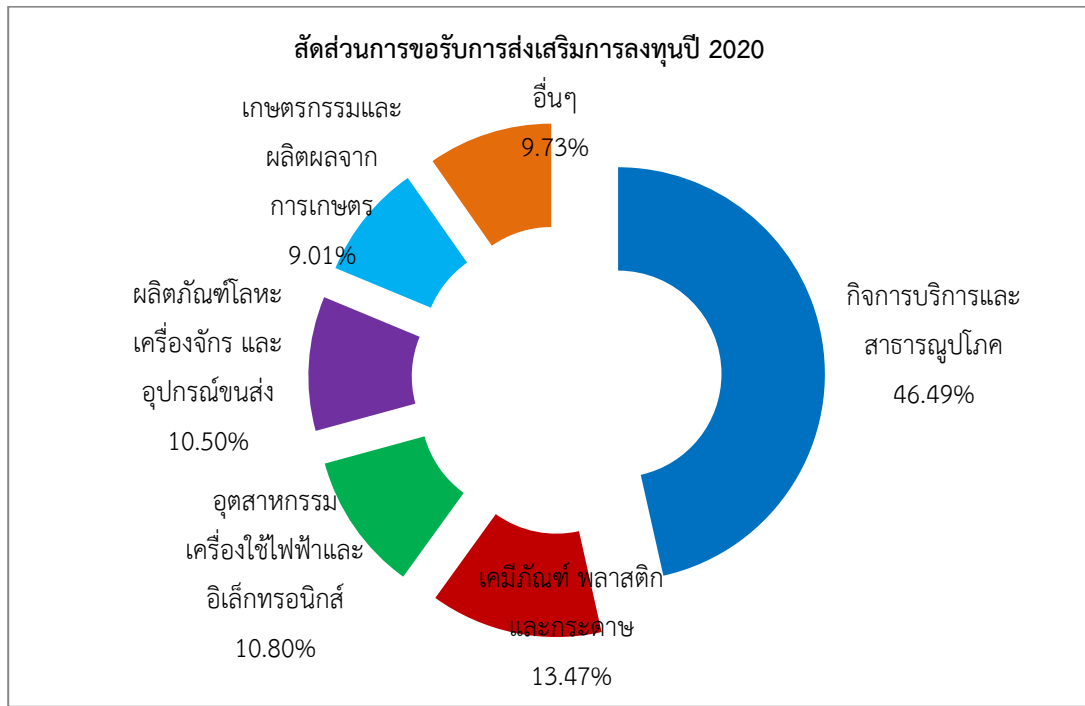
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติจำนวนมากและต่อเนื่องยาวนาน ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยปัจจุบันผู้ผลิตของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีจำนวนทั้งสิ้น 624 ราย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการขนาดเล็ก จำนวน 289 ราย ผู้ประกอบการขนาดกลาง จำนวน 139 ราย ผู้ประกอบการขนาดใหญ่ 196 ราย (ณ เดือนมิถุนายน 2564) ซึ่งการจ้างงานส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในสถานประกอบการรายใหญ่ที่มีจำนวนแรงงานมากกว่าร้อยละ 68 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ความต้องการของการจ้างงานในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ค่อนข้างสูงและต้องอาศัยทักษะความชำนาญในบางสาขา ทำให้ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และมีการดึงแรงงานจากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอื่นๆ มาในช่วงที่มีการขยายกำลังการผลิต แต่ด้วยอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการพัฒนากระบวนการผลิตอย่างสม่ำเสมอ การแก้ปัญหาแรงงานขาดแคลนจึงได้นำระบบ automation มาเพื่อใช้ทดแทนแรงงานที่ขาดแคลนได้ในระดับหนึ่ง

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการผลิตเพื่อการส่งออกในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการส่งออกโดยรวม โดยในปี 2020 มีสัดส่วนการส่งออกเมื่อเทียบกับการส่งออกรวม ร้อยละ 15.44 และเมื่อเทียบกับมูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย ร้อยละ 19.24 การส่งออกของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีการหดตัวเล็กน้อย เนื่องจากมีการชะลอการส่งออกไปยังตลาดสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และอาเซียนเป็นหลัก โดยมีอัตราการขยายตัวการส่งออก ร้อยละ 11.23 ร้อยละ 9.21 และร้อยละ 5.80 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2019 ซึ่งเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องของสินค้าหลายรายการ มีการเพิ่มความจุในหน่วยความจำและความรวดเร็วในการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น อาทิ หน่วยเก็บข้อมูล (HDD) ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์และโน้ตบุ๊ค อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร เป็นต้น นอกจากนี้ ในประเทศไทยยังคงประสบปัญหาแรงงานที่มีค่าจ้างแรงงานที่สูงแต่ผลิตภาพแรงงานเท่าเดิม อุตสาหกรรมการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ของสินค้าบางรายการที่ไม่สอดคล้องกับ Global Supply Chain

1. การลงทุน

ภาพที่ 1 สัดส่วนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนปี 2020

ที่มา: BOI

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่มีการขอรับการส่งเสริม เป็นหนึ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมหลักในกลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีสัดส่วนรวมร้อยละ 10.80 ของการขอรับการส่งเสริมการลงทุนรวม รองจากการให้การส่งเสริมประเภทกิจการบริการและสาธารณูปโภค และประเภทกิจการเคมีภัณฑ์ พลาสติก

สำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนปี 2020 ได้แก่ Hard Disk Drive, Integrated Circuit (IC), Printed Circuit Board Assembly (PCBA), Semiconductor และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ตารางที่ 1 กิจการและสัญชาติผู้ถือหุ้นที่ได้รับอนุมัติส่งเสริมการลงทุนของผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ปี 2020

ผลิตภัณฑ์	สัญชาติผู้ถือหุ้น
HDD	
● ผลิตชิ้นส่วนสำหรับ HARD DISK DRIVE	ญี่ปุ่น
● ผลิตชิ้นส่วนสำหรับ HARD DISK DRIVE	ญี่ปุ่น ฮองกง
● ผลิต SUSPENSION FOR HARD DISK DRIVE	ไทย ญี่ปุ่น
● ผลิตชิ้นส่วนโลหะสำหรับ HARD DISK DRIVE	ฮองกง สิงคโปร์
● ผลิตชิ้นส่วนโลหะสำหรับ HARD DISK DRIVE	บริติช ไอซ์แลนด์ แคนาดา
● ผลิตชิ้นส่วนโลหะสำหรับ HARD DISK DRIVE	มอริเชียส มาเลเซีย
● ผลิตชิ้นส่วน ADVANCE TECHNOLOGY HARD DISK DRIVE	เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น
● ผลิตชิ้นส่วนโลหะสำหรับ HARD DISK DRIVE	ญี่ปุ่น สิงคโปร์
IC	
● ผลิต INTEGRATED CIRCUIT TESTING และ WAFER TESING	สหรัฐอเมริกา
อุปกรณ์โทรคมนาคม	
● ผลิตอุปกรณ์สำหรับระบบควบคุมและอัตโนมัติสัญญาณสำหรับระบบราง อุปกรณ์โทรคมนาคม แบบไร้สาย อุปกรณ์ ELECTRONIC CONTROL AND MEASUREMENT สำหรับยานพาหนะ และอุปกรณ์บันทึกข้อมูลชนิด SOLID STATE DRIVE	สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย บริติชเวอร์จินฯ
PCB/PCBA	
● ผลิต PCB (PRINTED CIRCUIT BOARD)	ไทย
● ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA)	ไต้หวัน
● ผลิต MULTILAYER PRINTED CIRCUIT BOARD	ไต้หวัน เคย์แมน ไทย
● ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA) และ BUILD BOX ต่อเนื่อง จากการผลิต PCBA ในโครงการเดียวกัน	สิงคโปร์ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ไทย
● ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA)	เกาหลีใต้
● ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY	ไทย ญี่ปุ่น
● ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA)	ไต้หวัน
● PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA)	ไทย เนเธอร์แลนด์ อังกฤษ

ผลิตภัณฑ์	สัญชาติผู้ถือหุ้น
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA), FLEXIBLE PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (FPCA) และ ELECTRONIC PRODUCTS และชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ จอภาพแสดงผล 	ญี่ปุ่น
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD 	ไทย
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA) และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากการผลิต PCBA ในโครงการเดียวกัน 	จีน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต MULTI LAYER PRINTED CIRCUIT BOARD 	ไต้หวัน เคย์แมน ไทย
<ul style="list-style-type: none"> PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA) และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากการผลิต PCBA ในโครงการเดียวกัน 	ไทย
ชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	
<ul style="list-style-type: none"> USB สำหรับ ผลิตสายนำสัญญาณ HARD DISK DRIVE 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> สายนำสัญญาณ USB สำหรับ HARD DISK DRIVE 	จีน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์กลุ่มภาพและเสียง 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต SEMICONDUCTOR 	ไทย สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับสำนักงาน 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 	จีน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต SEMICONDUCTOR DEVICE 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับเครื่องเสียงในรถยนต์ 	ญี่ปุ่น
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตชิ้นส่วนสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 	จีน มาเลเซีย
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสำนักงาน 	ญี่ปุ่น ไทย
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 	จีน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตชิ้นส่วนพลาสติกสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ 	สิงคโปร์
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสำนักงาน 	ไต้หวัน
<ul style="list-style-type: none"> ผลิตอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ 	ไทย สหรัฐฯ ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์

ผลิตภัณฑ์	สัญชาติผู้ถือหุ้น
<ul style="list-style-type: none"> ผลิต PRINTED CIRCUIT BOARD ASSEMBLY (PCBA) และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากการผลิต PCBA ในโครงการเดียวกัน 	ไต้หวัน

ที่มา: BOI

2. การผลิต

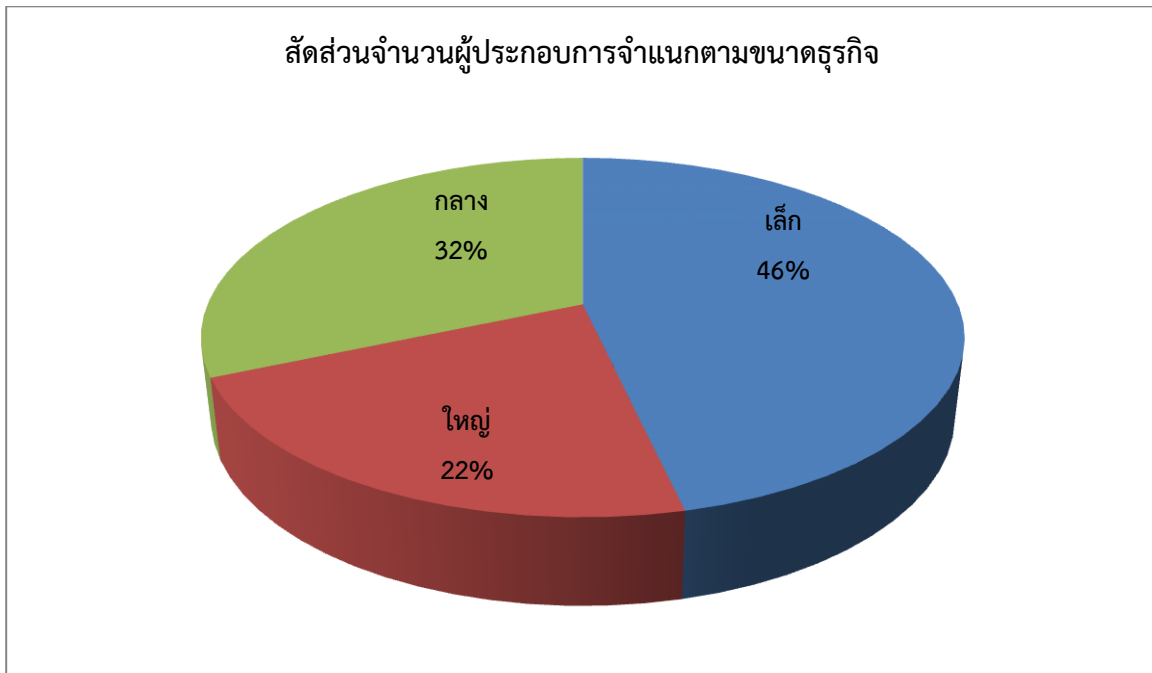
2.1 โครงสร้างอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการ

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ประกอบการและจำนวนแรงงานของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามขนาดธุรกิจ

ขนาดธุรกิจ	ผลิตภัณฑ์หลัก	จำนวนผู้ประกอบการ (ราย)	จำนวนแรงงาน (ราย)
เล็ก	ตู้ไฟฟ้าสวิตช์บอร์ด, PCBA, Transformer, Adaptor, ชุดสายไฟสำเร็จรูป, Printed Circuit Board, โทรศัพท์และโทรสารแบบใช้สาย -"victory", อุปกรณ์โทรศัพท์	291	22,386
กลาง	LED Lighting-"FreaHBrite", Printed Circuit Assembly(PCBA), ตู้สวิตช์บอร์ด อุปกรณ์ตัดต่อไฟฟ้า, ชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์, สปินเดิลมอเตอร์	139	44,023
ใหญ่	วงจรรวม,เซมิคอนดักเตอร์หน่วยความจำแฟลช-"Spansion", ชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ที่ใช้กับอิเล็กทรอนิกส์,แผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์, แผ่นพิมพ์แผงวงจรไฟฟ้า, ประกอบคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล คอมพิวเตอร์โน้ตบุค อุปกรณ์สื่อสาร-"SVOA"	197	293,461
รวม		627	360,870

ที่มา: สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, มิถุนายน 2021

ภาพที่ 2 จำนวนผู้ประกอบการของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จำแนกตามขนาดธุรกิจ

ที่มา: สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, มิถุนายน 2021

ปี 2019 จากผู้ประกอบการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ 10 อันดับแรก พบว่า มีผลิตภัณฑ์เพียงไม่กี่รายการที่มีมูลค่าการส่งออกในระดับที่สูง ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกมีมูลค่าสูง ได้แก่ Hard Disk Drive มีจำนวน 3 ราย ได้แก่ บจก.เอชจีเอสที (ประเทศไทย) บจก.ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) บจก.เวสเทิร์น ดิจิตอล (ประเทศไทย)

ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าส่งออกในลำดับรองลงมา ได้แก่ Integrated Circuit (IC) มีจำนวน 5 ราย ได้แก่ บจก.ซีเลสติก้า (ประเทศไทย) บจก.ไซเพรส เซมิคอนดักเตอร์ (ประเทศไทย) บจก.ไมโครชิพ เทคโนโลยี (ประเทศไทย) บจก.แม็กซ์ิม อินทริเกรตเต็ด โพรดักส์ (ประเทศไทย) และบจก.ยูแทคไทย

ตารางที่ 3 ผู้ประกอบการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 10 อันดับแรกของการส่งออกปี 2019

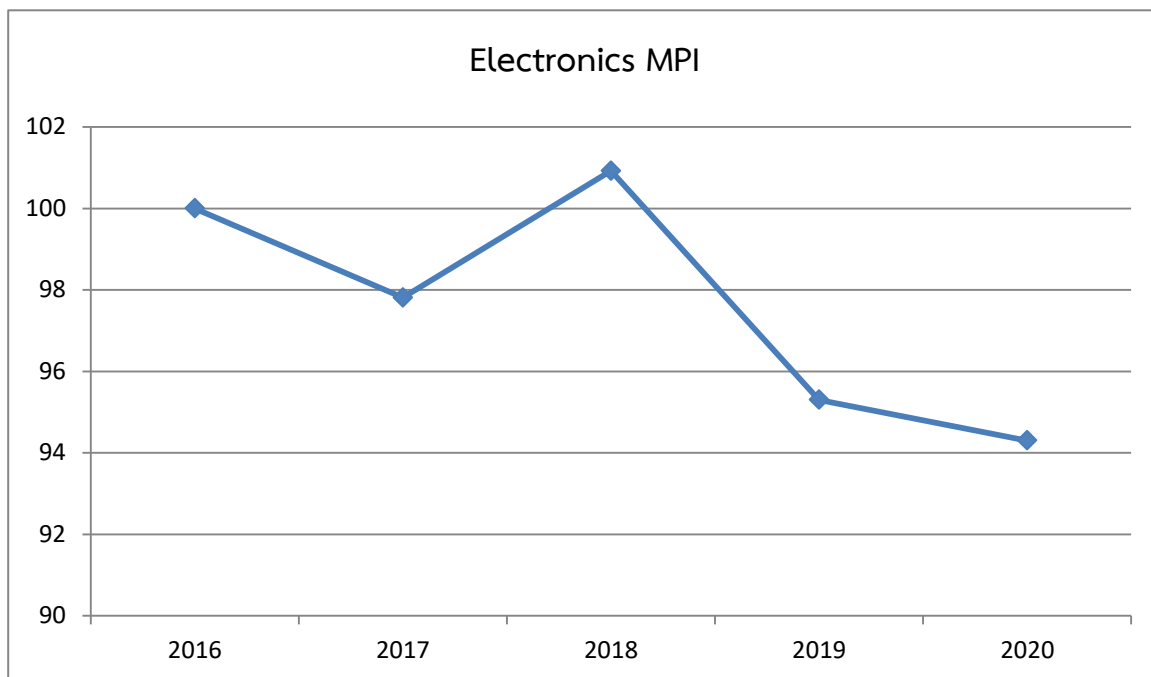
	ชื่อผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์
1	บริษัท เอชจีเอสที (ประเทศไทย) จำกัด	Hard Disk Drive, ชิ้นส่วน Hard Disk Drive
2	บริษัท ซีเกท เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	Head Gimbal Assembly, Block Assembly, Motor (Stepper), PCB (Spindle Motor) and Assembly, Electric Wire, Hard Disk Drive
2	บริษัท เวสเทิร์น ดิจิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	Hard Disk Drive, Head Gimbal Assembly (HGA), Sliders
4	บริษัท ซิเลชติกา (ประเทศไทย) จำกัด	แผงวงจรไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วน, อุปกรณ์คอมพิวเตอร์, แผงเซลล์แสงอาทิตย์
5	บริษัท บริษัท ฟาบริเนท จำกัด	
6	บริษัท ไมโครชิพ เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	วงจรรวมและไมโครแอสเซมบลี (Integrated Circuit), แผงวงจรไฟฟ้ารวม
7	บริษัท ไฮเพรส เซมิคอนดักเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	วงจรรวม, เซมิคอนดักเตอร์
8	บริษัท ยูแทคไทย จำกัด	IC Assembly, IC Testing
9	บริษัท แม็กซิม อินทริเกรตเต็ด โปรดักส์ (ประเทศไทย) จำกัด	Integrated Circuit Testing, Wafer Testing
10	บริษัท โซนี่ เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	Mobile Phone, กล้องถ่ายรูป

ที่มา: สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์, ปี 2019

2.2 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมและปริมาณการผลิต

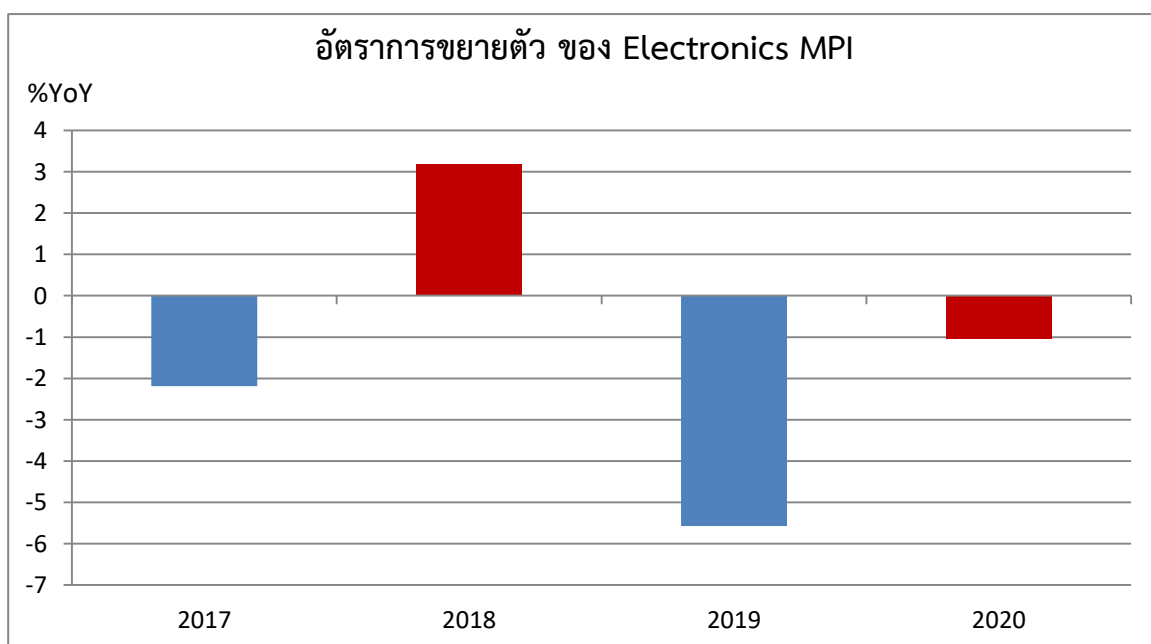
การผลิตของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ โดยดูจากดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีการผลิตในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จากค่าดัชนีอุตสาหกรรมปี 2020 มีค่าอยู่ที่ 94.30 ปรับตัวลดลงร้อยละ 1.04 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสินค้าที่ปรับตัวลดลง ได้แก่ Printed Circuit Board Assembly (PCBA) และ Hard Disk Drive (HDD) ปรับตัวลดลงจากการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 อย่างไรก็ตาม HDD มีการพัฒนาให้มีความจุมากขึ้นเพื่อใช้ใน Cloud Storage และยังมีความต้องการของตลาดโลก รวมทั้งการขาดแคลนชิปที่มีอิทธิพลทำให้ภาพรวมการผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 3 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ปี 2016-2020

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
หมายเหตุ: ปีฐานปี 2559

ภาพที่ 4 อัตราการขยายตัวของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ปี 2014-2020

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

สินค้าที่มีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ Semiconductor devices Transistors เนื่องจากการขาดแคลนชิปที่คาดว่าจะยังคงมีความต้องการในตลาดค่อนข้างมาก ทั้งในสินค้าสำเร็จรูป อิเล็กทรอนิกส์ และในอุตสาหกรรมยานยนต์ นอกจากนี้ คาดว่ากระแสความต้องการของตลาดโลกเพิ่มขึ้นไปจนถึงปี 2022

อย่างไรก็ตาม การผลิตในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากเผชิญกับกระแสความต้องการในตลาดต่างประเทศที่ผันผวนแล้วการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วก็ควรคำนึงถึงเป็นอันดับต้นๆ และยิ่งไปกว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพาการส่งออกและอาศัยการลงทุนจากต่างประเทศค่อนข้างมาก ต้องเกาะกระแสของห่วงโซ่อุปทานโลกไว้ให้ได้ หากไม่สามารถเกาะกระแสห่วงโซ่อุปทานโลกได้จะมีผลต่อการผลิตและการส่งออก รวมถึงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคต และสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ยังไม่คลี่คลายโดยเร็ว

ตารางที่ 4 ปริมาณการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์รายผลิตภัณฑ์ระหว่างปี 2018-2020

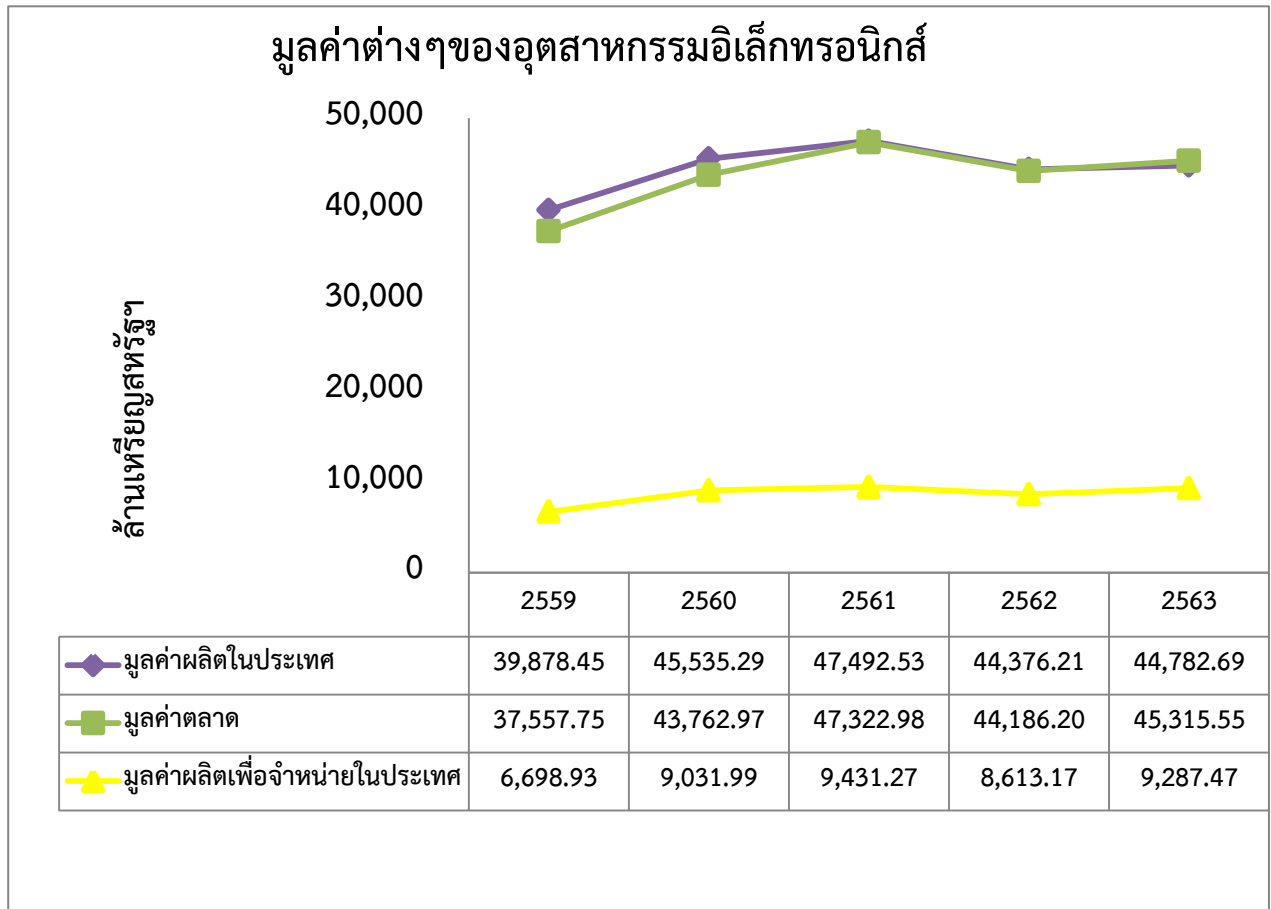
ISIC	Commodity Code	Commodity Name	หน่วย	2018	2019	2020
300020	070	Hard Disk Drive	ชิ้น	174,513,300	164,293,546	159,642,285
26103	010	Printed circuit Board Assembly	ชิ้น	474,867,876	465,443,779	429,997,366
321010	060	Semiconductor	พันชิ้น	11,596,911	9,940,784	10,979,666
26104	020	Integrated circuits (IC)	พันชิ้น	43,066,523	40,606,996	41,004,704

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

2.3 ภาพรวมภาวะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

ในปี 2020 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าการผลิตในประเทศ 44,782.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.92 ส่วนมูลค่าตลาด มีมูลค่า 45,315.55 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเช่นกัน ร้อยละ 2.56 นอกจากนี้ มูลค่าผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ มีมูลค่า 9,287.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 7.83 แสดงให้เห็นว่าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก

ภาพที่ 5 มูลค่าต่างๆของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ปี 2015-2020

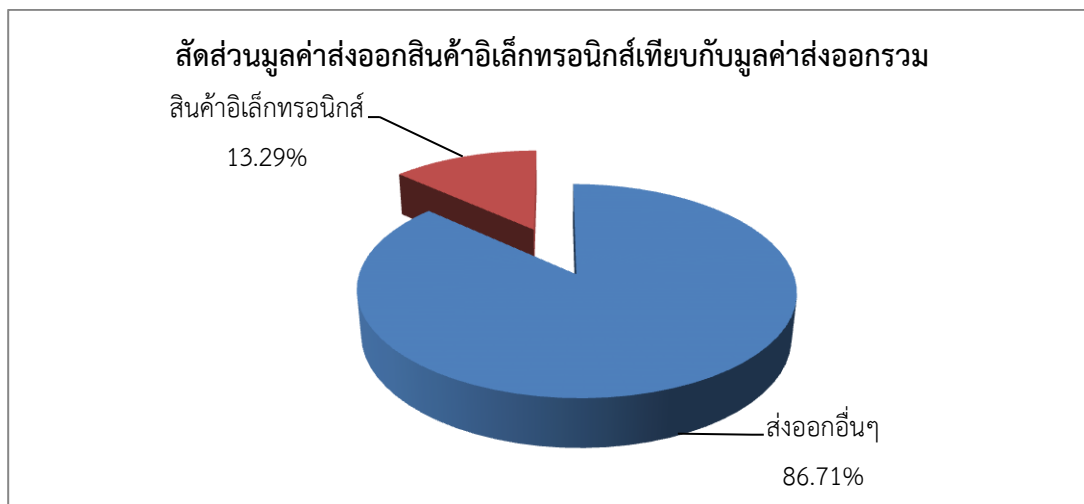

วิเคราะห์โดย: ศูนย์ข้อมูลเชิงลึกอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (E&E Intelligence Unit: EIU)
แผนกบริหารจัดการข้อมูลอุตสาหกรรม ฝ่ายยุทธศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

3. การตลาด

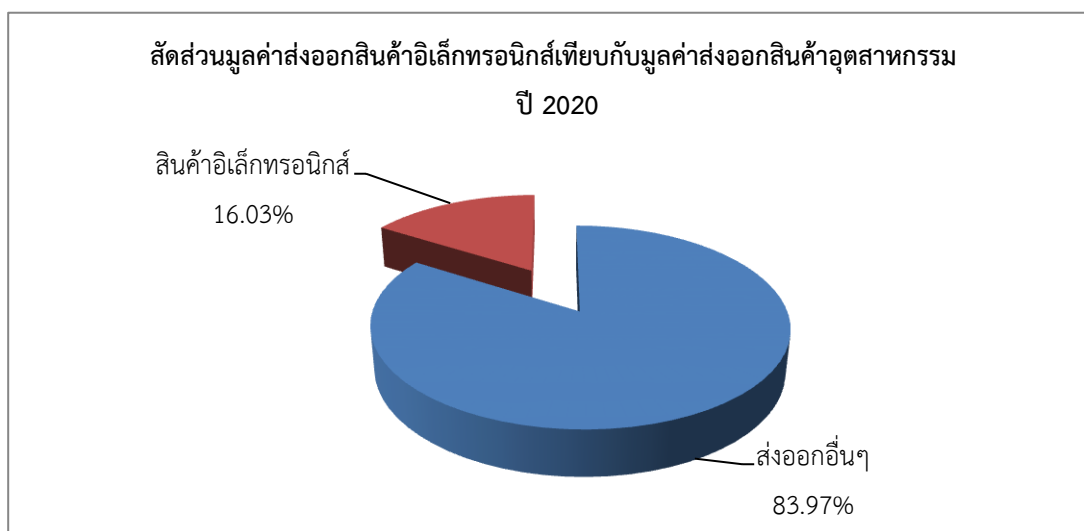
สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้สิทธิประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงมีการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ถึง 100% ซึ่งเมื่อเทียบกับการส่งออกโดยรวม สินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีสัดส่วนร้อยละ 13.29 และเมื่อเทียบกับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม สินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 16.03

ภาพที่ 5 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ต่อมูลค่าการส่งออกรวม ปี 2020

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูล: มูลค่าส่งออกรวม) และสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อมูล: มูลค่าส่งออก EE)

ภาพที่ 6 สัดส่วนมูลค่าการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมรวมปี 2020

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ (ข้อมูล: มูลค่าส่งออกอุตสาหกรรมรวม) และสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อมูล: มูลค่าส่งออก EE)

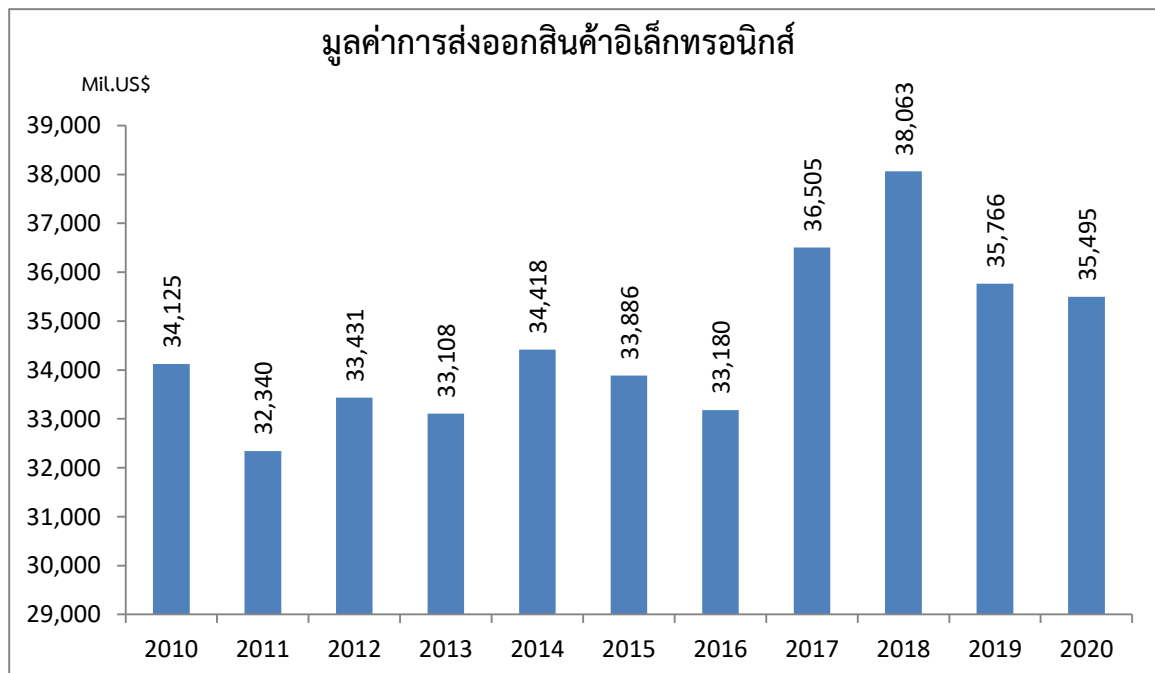
มูลค่าการส่งออก

การส่งออกในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าส่งออกสูงเป็นอันดับต้นๆ หรือเป็นอันดับ 1-2 ของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด สินค้าดังกล่าว ได้แก่ อุปกรณ์ประกอบของเครื่องคอมพิวเตอร์ (กลุ่มนี้มีหน่วยเก็บข้อมูล HDD เป็นหลัก) วงจรรวมและไมโครแอสเซมบลี เป็นสินค้าหลักที่ทำให้มูลค่าของกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ มีมูลค่าส่งออกสูงมากและสัดส่วนการส่งออกค่อนข้างมาก

มูลค่าส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2020 ความต้องการส่วนใหญ่มาจากตลาดสหรัฐอเมริกา และจีน เป็นหลัก โดยในปี 2020 มีสัดส่วนการส่งออก ร้อยละ 17.31 และร้อยละ 9.10 ตามลำดับ

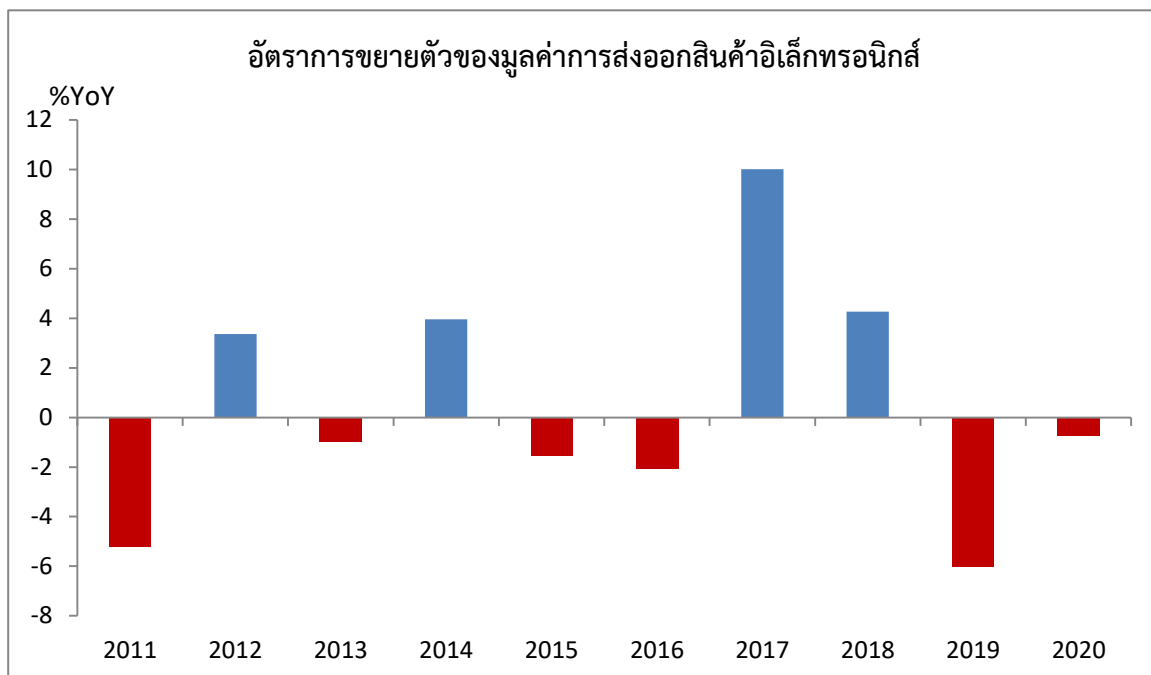
ผลกระทบที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ปี 2011 เป็นวิกฤตการณ์ด้านการผลิตในประเทศไทยหลังประสบมหาอุทกภัย ทำให้ขาดแคลนสินค้าที่นำมาจำหน่าย ทำให้มูลค่าการส่งออกในปีนั้น ปรับตัวลดลง ร้อยละ 5.23 จากการหยุดผลิตในนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี และ ปี 2019 เกิดการแพร่ระบาดของไวรัส Covid-19 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบจากการปิดการผลิตชั่วคราวในหลายโรงงาน และเกิดการชะลอการนำเข้าในหลายประเทศเพื่อยับยั้งการระบาดจากการขนส่งสินค้า ปรับตัวลดลง ร้อยละ 6.04

ภาพที่ 7 มูลค่าส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างปี 2010-2020

ที่มา: กรมศุลกากร รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ภาพที่ 8 อัตราการขยายตัวของมูลค่าส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างปี 2011-2020

ที่มา: กรมศุลกากร รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

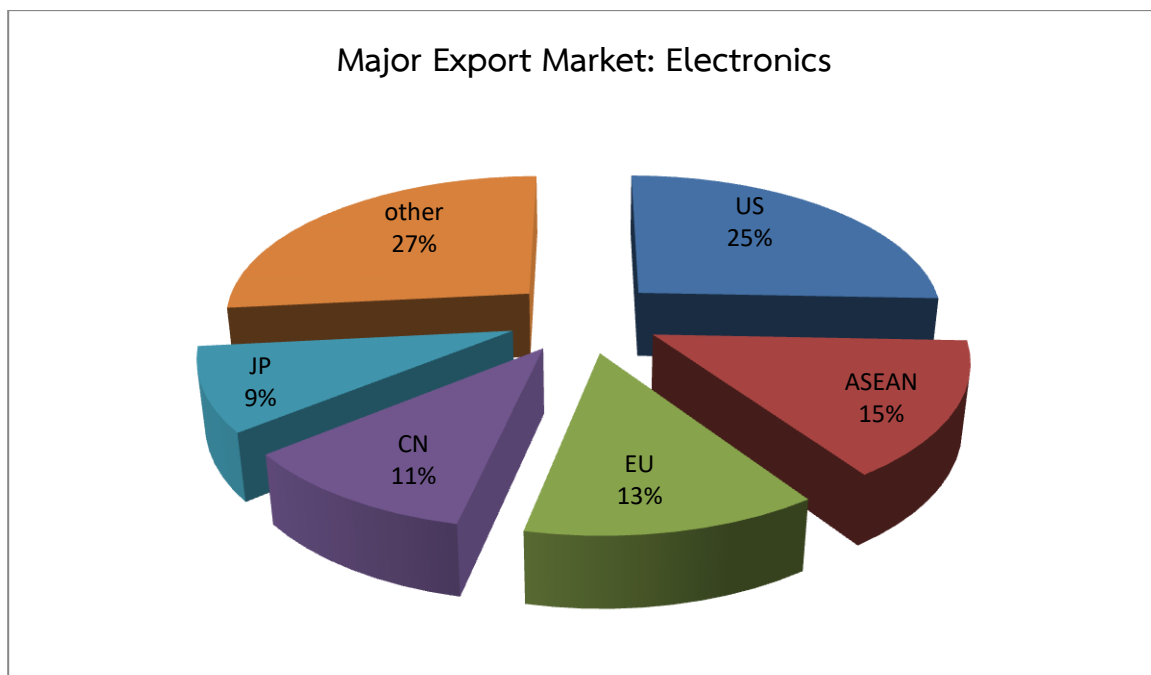
ตารางที่ 5 มูลค่าส่งออก อัตราการขยายตัว และตลาดส่งออกที่สำคัญในปี 2020 ของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์

สินค้า	มูลค่าการส่งออก ปี 2020 (หน่วย: Mil.US\$)	%อัตราการขยายตัว เทียบกับ ปี 2019	ตลาด ส่งออก	มูลค่าส่งออก ของแต่ละตลาด ปี 2020 (หน่วย: Mil.US\$)	%อัตราการขยายตัว เทียบกับ ปี 2019
อิเล็กทรอนิกส์	35,495.22	-0.75	US	9,096.73	17.31
			ASEAN	5,276.89	-5.80
			EU	4,569.81	-11.23
			CN	3,831.92	9.09
			JP	3,263.60	-9.21
			other	9,456.28	-6.85

ที่มา: กรมศุลกากร รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

ตลาดส่งออกที่สำคัญของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อาเซียน สหภาพยุโรป โดยมีสัดส่วนรวมทั้ง 3 ตลาด ร้อยละ 53 ของมูลค่าส่งออกอิเล็กทรอนิกส์รวม

ภาพที่ 9 ตลาดส่งออกที่สำคัญของสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2020

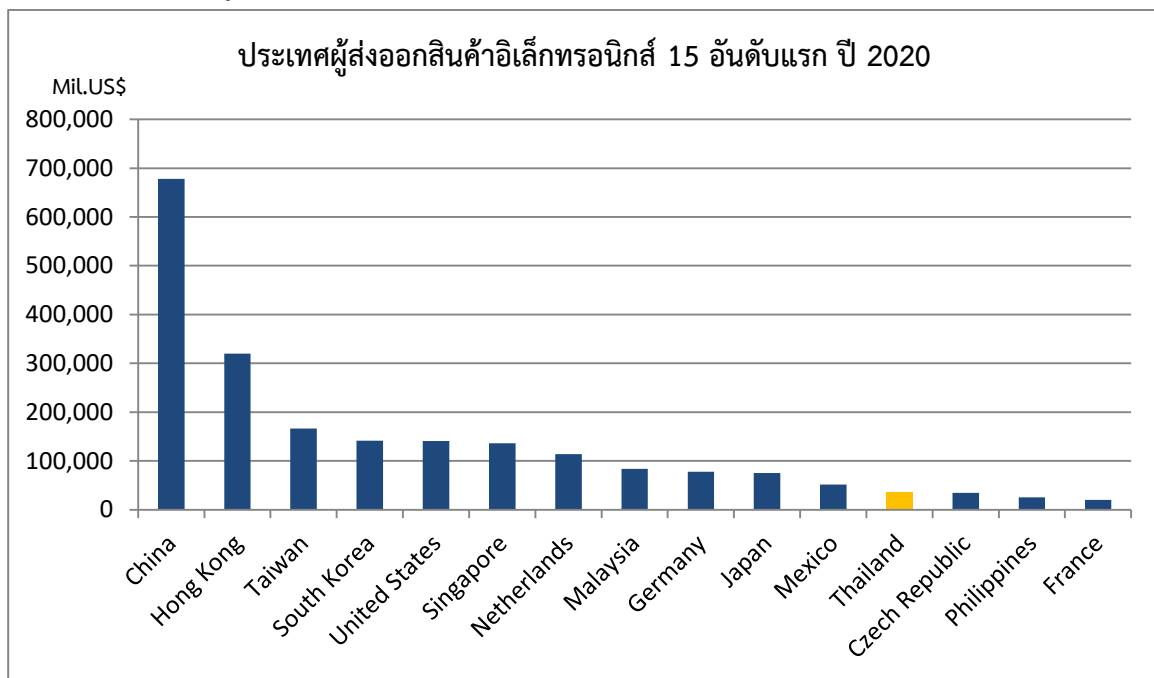

ที่มา: กรมศุลกากร รวบรวมและวิเคราะห์โดยสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

4. สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยในอันดับโลก

ไทยเป็นฐานการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่มีมูลค่าส่งออกค่อนข้างสูงในปี 2020 ไทยอยู่ในลำดับที่ 12 ของโลก ส่วนประเทศผู้ส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด 3 อันดับแรกในตลาดโลก ได้แก่ จีน ฮังกง และ ไต้หวัน ตามลำดับ

ภาพที่ 10 ประเทศผู้ส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ 15 อันดับแรก ปี 2020

ที่มา: GTIS

5. SWOT ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT) ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<ol style="list-style-type: none"> 1. ไทยเป็นฐานการผลิตฮาร์ดดิสก์ที่ใหญ่และเข้มแข็งที่สุดของโลก 2. มีอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่ง เช่น ออโตเมชันและ High precision 3. ไทยมีการจัดการโซ่อุปทานที่ดีและสินค้ามีการส่งมอบและคุณภาพเป็นที่ยอมรับ 4. แรงงานมีฝีมือและคุณภาพดีกว่าประเทศอาเซียน 5. อุตสาหกรรมนี้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องควบคู่กับอุตสาหกรรมยานยนต์ 6. มีความเข้มแข็งในการให้บริการลูกค้า หรือ Customer service 7. บริษัทไทยมีการรักษาความลับทางการค้าและมีความซื่อสัตย์ให้ลูกค้าและไม่มีการละเมิดสิทธิ์ของลูกค้าเมื่อเทียบกับประเทศอื่น (กรณีรับจ้างผลิต) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดการเชื่อมโยงด้านการผลิตของต่างประเทศ โดยเฉพาะเทคโนโลยีต้นน้ำซึ่งลงทุนสูง ต่างชาติอาจย้ายฐานการผลิตได้ง่าย 2. ชิ้นส่วนบางชนิดยังไม่มีผู้ผลิตในประเทศต้องสั่งนำเข้า เช่น งานบันทึกข้อมูลใน HDD, วงจรรวมและไมโครแอสเซมบลี เป็นต้น 3. นโยบายภาครัฐไม่ต่อเนื่องและมาตรการสนับสนุนขาดความต่อเนื่อง มีหลายประเทศในอาเซียนสามารถสร้างยอดส่งออกไล่หลังไทยขึ้นมา เช่น เวียดนาม 4. กิจกรรมด้าน R&D ทั้งรัฐและเอกชนยังต่ำ 5. แนวโน้มขาดแคลนแรงงานฝีมือ การขาดทักษะด้านการใช้ภาษาที่ใช้ในการปฏิบัติงานและการสื่อสารของบุคลากร
โอกาส	ภาวะคุกคาม
<ol style="list-style-type: none"> 1. ไทยยังสามารถขยายกำลังการผลิตได้อีกหากอุปสงค์หรือความต้องการเพิ่มขึ้นสูง 2. มีโอกาสในการพัฒนาอุตสาหกรรมการประกอบอิเล็กทรอนิกส์ไปได้อีก เช่น RFID อิเล็กทรอนิกส์การเกษตร อุปกรณ์การแพทย์ 3. โอกาสในการขยายการผลิตและการค้าในลักษณะเป็นพันธมิตรธุรกิจร่วมกับบริษัทอื่นประเทศในอาเซียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดซื้อภาครัฐยังไม่สนับสนุนผู้ประกอบการเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตและประกอบในระยะยาว 2. ตลาดอาจหดตัวลงจากปัญหาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ 3. ประเทศคู่ค้ามีภาวะเปราะบาง/มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมของสินค้าที่เป็นข้อจำกัดทางการค้า

<p>4. โอกาสในการขยายตัวของอุตสาหกรรมสนับสนุน อื่นๆ</p> <p>5. มีการวิจัยและพัฒนาที่เป็นที่ยอมรับ และขยาย งานวิจัยและพัฒนาไปสู่ภาคเอกชน</p>	<p>มากขึ้น</p> <p>4. AEC อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณา โยกย้ายฐานการผลิตและการลงทุนของนักลงทุน ต่างชาติ</p> <p>5. ไทยเท่าที่ควร โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ (ควรมีการกำหนด Local content)</p>
---	--

ที่มา: รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาการกำหนด Positioning และการสร้างเครือข่ายพันธมิตรอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ไทยกับ AEC และภูมิภาคอื่นๆ ที่สำคัญ ปี 2014